KARTA EWIDENCYJNA OBIEKTU NIERUCHOMEGO
NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

KAPLICZKA PRZYDROŻNA Z FIGURĄ ŚW. JANA NEPOMUCENA

2. Czas powstania

Około poł. XIX w.

3. Miejscowość

DOBROŃ

4. Adres (ulica, nr posesji)

Ul. Sienkiewicza 27
(dz. 4/1, obręb Dobroń)

5. Przynależność administracyjna

województwo: **łódzkie**

powiat: **pabianicki**

gmina: **Dobroń**

6. Współrzędne geograficzne

N: 52°37'59.83" E: 19°14'39.26"

7. Użytkowanie obecne

Sakralne

8. Stan zachowania

4 – dobry

9. Materiały graficzne

Widok ogólny z kierunku płd. – wsch.

Elewacja frontowa

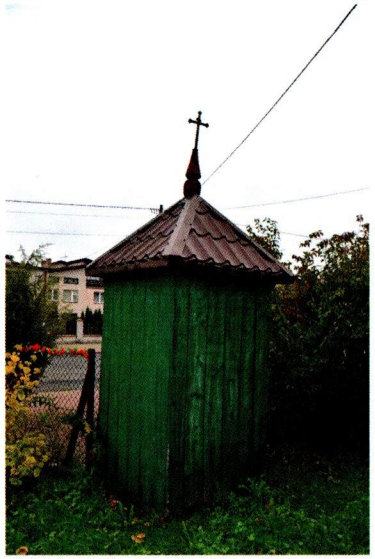

Widok ogólny z kierunku płn. – zach,

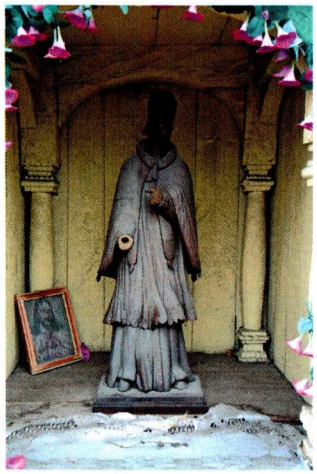

Figura

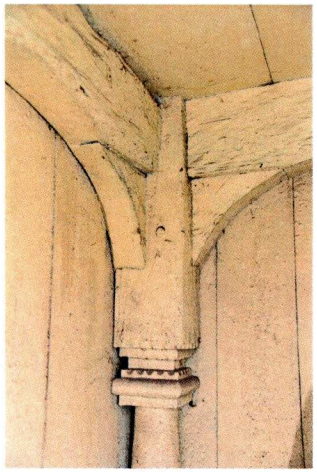

Detal

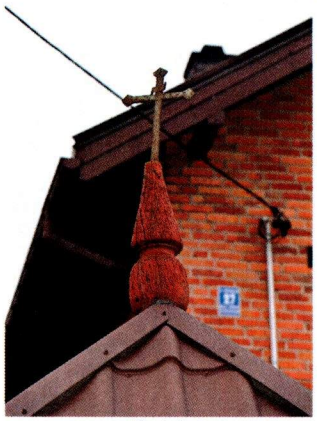

Detal

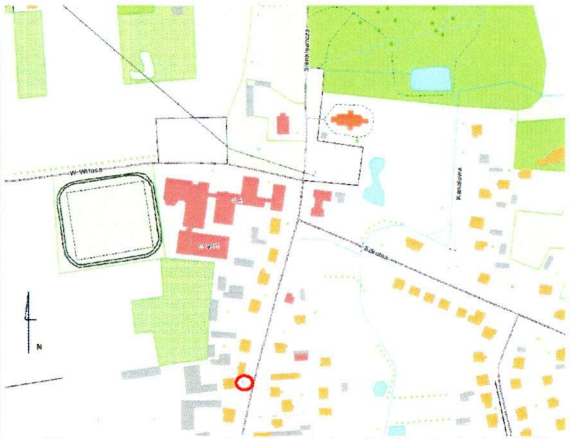

Plan z zaznaczoną lokalizacją kapliczki, skala 1: 7500

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Skrócony opis obiektu:
Kapliczka została wzniesiona około połowy XIX w. (po 1843 r.), prawdopodobnie z fundacji mieszkańców Dobronia. Obecnie w kapliczce znajduje się drewniana, XIX-wieczna rzeźba, przedstawiająca św. Jana Nepomucena, która została w niej umieszczona w 2012 r. Wg. źródeł ikonograficznych, w latach 30. XX w. w kapliczce znajdowała się figura św. Wawrzyńca, być może umieszczona w niej od czasu powstania obiektu (zgodnie z tradycją św. Wawrzyniec jest patronem chroniącym od pożaru). Prawdopodobnie w okresie powojennym, w kapliczce umieszczono XVIII-wieczną, barokową rzeźbę przedstawiającą św. Jana Nepomucena, pierwotnie znajdującą się w pobliskim rzym.-kat. kościele parafialnym pw. Św. Wojciecha (rzeźba ta jest wpisana do rejestru zabytków ruchomych woj. Łódzkiego). W 1981 r. (w okresie stanu wojennego) dla zabezpieczenia zabytkowej rzeźby przeniesiono ją do kościoła parafialnego, zaś w kapliczce umieszczono gipsową figurę przedstawiającą św. Floriana. Na początku XX w. barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena ponownie została umieszczona w kapliczce, aby w 2012 r., po przeprowadzeniu prac konserwatorskich, powrócić kolejny raz do kościoła parafialnego. Ówcześnie w kapliczce umieszczono inną, drewnianą figurę przedstawiającą także św. Jana Nepomucena, która dotychczas była przechowywana w kościele parafialnym w Dobroniu. Rzeźba ta datowana jest na XIX w., figuruje w wojewódzkiej ewidencji zabytków.
Opisywana kapliczka jest obiektem kubaturowym, posiada formę parterowej budki założonej na planie zbliżonym do kwadratu, przykrytej dachem namiotowym o połaciach wysuniętych przed lico elewacji, dach jest zwieńczony profilowaną, drewnianą iglicą zwieńczoną metalowym krzyżem. W centralnej partii kapliczki znajduje się nisza przykryta płaskim stropem, w której umieszczona jest figura świętego. Kapliczka jest obiektem drewnianym, o konstrukcji słupowo-ryglowej z łukowo ukształtowanymi ryglami i mieczami w strefie górnej, które tworzą arkadowe zamknięcie czterech ścianek niszy. Elementy konstrukcyjne są łączone w tradycyjny sposób drewnianymi kołkami. Narożne słupy konstrukcyjne w obrębie niszy, w dolnej i centralnej partii posiadają formę profilowanych kolumienek o gładkich trzonach oraz bazach i kapitelach ozdobionych techniką snycerską. Elewacja frontowa kapliczki w dolnej partii jest oszalowana dekoracyjnie ciętymi deskami tworzącymi ażurowy wzór, zaś ponad niszą, w strefie podokapowej, znajduje się ozdobny fryz deskowy o dolnej krawędzi uformowanej w kształcie łuku wklęsło-wypukłego. Ścianki boczne i ścina tylna kapliczki są w pełnej wysokości oszalowane deskami bez profili, w partii podokapowej są ozdobione profilowanymi gzymsikami. Kapliczka jest przykryta dachem czterospadowym, namiotowym, krytym współcześnie blachą stalową falistą, pomalowaną na kolor czerwony (w latach 30. XX w. – papą na deskowaniu pełnym). Nisza kapliczki posiada płaski, deskowy podest oraz taki sam strop. Elewacje kapliczki oraz wnętrze (nisza) są pokryte powłokami malarskimi.

Zagrożenia:
- brak

Najpilniejsze postulaty:
- sporządzenie oceny stanu zachowania drewnianych elementów konstrukcyjnych obiektu (w dolnej partii przesłoniętych szalunkiem) oraz ewentualna konserwacja na podstawie programu prac konserwatorskich,
- docelowe przywrócenie historycznego pokrycia dachu,
- bieżąca konserwacja obiektu,
- konserwacja figury św. Jana Nepomucena wraz z restauracją elementów brakujących.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Opr.: P. Ugorowicz, WUOZ w Łodzi.
Fotografie: październik 2023 r.; tekst: marzec 2024 r.

GŁÓWNY SPECJALISTA
Piotr Ugorowicz